

La trampa del PSOE

written by Carles Herèdia Crusells | 16 de juny de 2018

Hi ha moments en què els règims i els Estats necessiten un rentat de cara, un petit canvi perquè tot segueixi igual i mantenir l'*statu quo*. Sovint tot això va més enllà de qualsevol hemicicle. Hi ha xarxes d'influències més enllà dels partits polítics convencionals, des dels poders econòmics i empresarials a actors internacionals, que poden condicionar governs i canviar polítiques i caretes. Sorprèn, si més no, la tranquil·litat i la rapidesa amb la qual hem passat d'un govern amb majoria folgada del PP i els pressupostos aprovats, a un nou govern del PSOE amb un flamant i populista Consell de Ministres, que ha acontentat des dels sectors més durs de l'espanyolisme fins als que encara, avui dia, confien a aconseguir alguna engruna autonòmica de la mà dels socialistes.

No es percep cap engruna d'inestabilitat a l'Estat espanyol i aquell caos brutal que suposadament s'havia de generar si els partits independentistes donaven suport gratuït al PSOE, va camí de convertir-se en l'enèsima jugada mestra, l'enèsim engany. Ans al contrari, els mercats i l'IBEX 35 han reaccionat amb entusiasme a la notícia, i a Europa aplaudeixen amb les orelles. Fins i tot sorprèn la poca reacció del PP a la moció, sense intentar ni tan sols dilatar-la en el temps o oposar-hi una mínima resistència.

La sentència del cas Gürtel era un bon decorat per a la moció de censura, però va ser-ne realment el motiu principal? El Partit Popular es trobava en hores baixes, i no només pels infinits casos de corrupció, sinó també pels revessos internacionals que estava patint la Justícia espanyola en els casos dels exiliats i la imatge repressiva i autoritària de l'Estat espanyol que s'estava estenent arreu del món. La careta de la denominada Transició s'estava esquerdant per tot arreu i mantenir al PP en el govern no ajudava pas a millorar

la imatge.

Justament la moció coincideix en el temps amb les primeres enquestes que donaven la victòria a Ciudadanos. La tendència semblava clara i si el PP finalitzava la legislatura, la victòria taronja semblava inevitable. Albert Rivera volia –i vol–ser l’Emmanuel Macron espanyol, però per ser-ho, ha de comptar amb el suport inequívoc de l’IBEX 35, i això no estava tan clar. Els poders econòmics s’han mogut molt còmodes entorn del bipartidisme espanyol, i apostar per un partit populista i amb tics propers a l’extrema dreta era, si més no, arriscat. I el capital no en vol de riscos. Per què no abans rescatar un PSOE a la deriva? De fet, Pedro Sánchez encaixa millor que Rivera en la imatge i l’ideal de Macron.

La moció de censura era un *win-win* clar de Pedro Sánchez i els seus, i tenia un objectiu clar: desgastar Ciudadanos a curt termini. Les dues opcions per als taronges eren dolentes: Si hi donaven suport, perdrien l’exvotant del PP més dretà, mentre que si hi votaven en contra, quedarien marcats com a crossa del PP i s’aturaria el transvasament de vots del PSOE cap a C’s. Semblava una moció feta per a perdre-la, ja que no existien majories de bloc, però els partits catalans o bé van picar l’ham o bé, i això es tardarà a saber, estaven dins de tota aquesta estratègia. Sí, era molt llaminera la frase: “Fer fora Rajoy”, i apel·lava directament a la visceralitat i a les emocions de gran part dels votants, però no hi havia darrere cap anàlisi a mitjà o llarg termini.

Les reaccions positives europees, sobretot l’alemanya, avalen el rentat de cara de l’Estat que permet el nou govern socialista. Bona part de la feina de deslegitimació de l’Estat feta des de l’independentisme i el front dels exiliats es pot haver perdut. Ara és molt més fàcil vincular la repressió i la situació d’excepcionalitat a Catalunya només amb el govern de Rajoy i un jutge anomenat Llarena, peces a sacrificar, si cal, per a preservar la sagrada unitat d’Espanya i l’estabilitat a Europa. Si la situació a Catalunya es “normalitza”

progressivament, a més, Ciudadanos anirà perdent el graner de vots que ha significat la radicalització en termes nacionals de bona part de la societat espanyola. I en les pròximes eleccions no només haurà de fer front a un PSOE que si té la situació macroeconòmica a favor en sortirà reforçat, sinó també a un PP que després de la renúncia de Rajoy, voldrà vendre renovació. El bipartidisme tradicional guanya. El PSOE en té prou amb jugar al garrot (Grande-Marlaska, Borrell...) i la pastanaga (Meritxell Batet), sense deixar de ser durs amb l'independentisme per a no beneficiar C's i alhora donant una imatge de fals diàleg per a suavitzar així la crisi catalana i que aquesta es dilueixi en el debat polític. Aquesta estratègia sembla que té el beneplàcit de l'aparell d'ERC i el PDeCat. Les paraules de Joan Tardà exigint l'acostament dels presos no són en va. Aquesta mesura encaixa justament en el que hem apuntat, manté la duresa de la presó contra l'independentisme però alhora dóna alguna cosa on agafar-se als partidaris de rebaixar el conflicte i una tornada a l'autonomisme a curt i mitjà termini. Alhora, la direcció del PDeCat ja fa temps que treballa en aquesta línia i es prepara per a la gran guerra interna del centredreta català dels mesos vinents. Qualsevol concessió, per petita que fos, podria reforçar la posició de Pascal enfront del sector proper a JxCat i al president Puigdemont.

Però perquè aquest rentat de cara i estratègia funcioni, cal que la situació a Catalunya se suavitzi i el conflicte es redueixi. Recordem que el PSOE ha donat suport a totes les accions repressives del PP i no dubtarà a aplicar-les si els hi torna a fer falta. Si el nou executiu català aposta, encara que sigui a petita escala, per la unilateralitat, el pols amb l'Estat seguirà viu. Cal doncs, fer el possible perquè el sobiranisme en bloc aposti per aquesta via. I si les direccions dels partits renuncien a la unilateralitat i a la confrontació democràtica amb l'Estat, ha de ser la militància i la societat civil qui s'hi impliqui. El congrés del PDeCat, el futur de JxCat, les esmenes de la militància d'ERC o el

moviment per a unes primàries a les municipals en són un exemple. De tot això depèn el futur de l'independentisme en els anys vinents. Han caigut en la trampa del PSOE, però encara som a temps de sortir-ne.